

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

LDUNN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 15.

Fredagen den 13 april 1888.

1:sta årg.

<p>Byrå: 8 Sturegatan 8 (ingang från Humlegårdsg. 19) Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 11 stafvelser).</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnnummerförsäljning!</p>	<p>Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 9-10 och 4-5. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Sista numret i hvarje månad innehåller en fullständig mode- o. mönstertidning.</p>	<p>Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i de större bok- lådorna samt å tidningskontoren.</p>
---	---	---	--	---

Kan du ej vara hvad du skall, Så var allvarligt hvad du kan!
Ibsen.

Nyttillträdande abonnenter
kunna mot insändande af 30 öre i frimärken erhålla de till första kvartalet hörande numren 11, 12 o. 13, i hvilka början af Ernst Lundquists intressanta följetong „En lifsuppgift“ finnes införd.

Första kvartalet

af Idun kan ej vidare expedieras, all den stund de flesta numren (undant. n:r 11, 12 o. 13, som erhållas mot 30 öre) äro utgångna.

Tjugu (20) kronor

som hedersbelöning

erhåller den af Iduns läsarinna, som före den 30 dennes samlat det största antalet abonnenter å Idun till årets slut, af dem uppburit och inom nämnda tidrymd direkt till Red. af Idun insändt afgiften, hvilken från den 1 april till årets slut utgör 3 kronor för hvarje abonnent.

OBS.! De samlade abonnenterna, hvilkas antal måste belöpa sig till minst fem (5), böra vara bosatta inom samma trakt, på det de abonnerade exemplaren måtte kunna sändas i ett gemensamt paket till abonnentsamterskan att af henne utdelas eller hos henne afhentas.

OBS.! Täftingen under nyssnämnda villkor gäller endast för landsbygden; men kan äfven gälla för städer och köpingar, så vida det samlade abonnentantalet uppgår till minst femton (15).

OBS.! Täftingen gäller endast för privatpersoner. Bokhandlare, egare af tidningskontor, postfjästemän och likställda äro uteslutna från den samma.

OBS.! En hvar, som samlat och hos Red. erlagt afgiften för minst 5 abonnenter, erhåller dessutom det sjette exemplaret gratis; för 10 abonnenter erhållas 2 gratisexemplar o. s. v.

Stockholm den 6 april 1888.

Redaktionen.

Europeiska furstinnor.

Efter främmande källor tecknade af

Mathilda Langlet.

Europas furstliga damer, drottningar, kejsarinnor, prinsessor, utmärka sig för ögonblicket icke så mycket genom sitt inflytande på politiken eller på sina respektive länders öden. Men deremot tilldraga sig många af dem vårt intresse genom andra egenskaper, synnerligast egnade att framhållas såsom föredömen för andra kvinnor, medan vi hos en och annan finna ett mindre vanligt mått af talang och förmåga att göra de samma gällande. Några korta antydningar och några belysande karaktärsdrag rörande dessa kvinnor, som komma på så framstående platser i samhället, skola utan tvifvel vara välkomna för Iduns läsarinna, äfven om vi ej derigenom lyckas framställa någon fullständig bild af personer, rörande hvilka naturligen endast spridda drag kunnat samlas, och som förr eller senare dock skola komma under historiens och efterverldens dom.

Bland Europas furstinnor intager utan tvifvel drottning Viktoria af England främsta rummet, både genom sin rang som regerande drottning och sina personliga egenskaper. Vid hennes regeringsjubileum sistlidet år har så mycket blifvit taladt och skrifvet till hennes ära, att man nästan glömt den tid, då förtalet och hänet nådde äfven henne. Om vi nu här återkalla denna tid, är det blott för att visa grundlösheten af det förra och orättvisan af det senare.

Prinsessan Viktoria blef, som man vet, genom sin onkels död, den 20 juni 1837, drottning af Storbritannien. Det är utan tvifvel också temligen allmänt känt, att erkebiskopen af Canterbury och lord Conyngham klockan fem på morgonen anlände till Kensington för att derom underrätta den unga prinsessan, som måste skynda så att mottaga de höga herrarne,

att hon icke ens fick tid att kläda sig ordentligt, utan måste mottaga dem insvept i en hvit peignoir och de bara fötterna instuckna i små tofflor. Lord Conyngham helsade henne genast som drottning, och hon räckte såväl honom som erkebiskopen sin hand att kyssa med en värdighet och en själsnärvaro, som mycket öfverraskade dessa båda.

Denna säkerhet och majestätiska värdighet förnekade sig aldrig. Alla förundrade sig öfver, huru väl denna adertonåriga regentinna förstod att uppbära sin kunglighet. Kabinettssekreteraren Charles Greville, som vid samma tid ofta var gäst vid hofvet, skrifver derom:

»Hoflifvet är icke egentligen gladt; en ganska sträng etikett, hvilken drottningen själf är den första att underkasta sig, herskar der. Jag har spisat middag vid hofvet i stort sällskap och der gick så till; vi samlades alla i stora, runda salen, intill galleriet, och då det var tid att sätta sig till bords, inträdde drottningen, stödjande sig vid hertiginnan af Kents arm och åtföljd af sex hofdamer. Hon räckte handen åt alla närvarande damer, men på herrarne helsade hon blott med en lätt böjning på hufvudet. Sedan tog hon hannoveranska ministerns arm och gick ut i matsalen.

Drottningen var glad och pratsam. Sedan hon och hennes damer stigit från bordet, sutto herrarne kvar ännu en kvarts timme, hvarefter vi gingo in i salongen, der drottningen mottog oss en i sender och talade ett ögonblick med hvar och en. Hertiginnan af Kent ordnade ett spelbord och det öfriga sällskapet satte sig omkring ett rundt bord, der drottningen tagit plats; man satt der och språkade i en och en half timma, utan att just synas hafva särdeles roligt.»

Sådant var hvardagslifvet vid den unga drottningens hof, så länge hon var ogift. Tre dagar senare såg Greville henne i lysande ståt omgifven af hela sitt hof, der hon gjorde en lysande figur. Senare gaf hon en bal i Buc-

kinghampalatset, der Greville högelingen beundrade den urskilning hon visade i valet af dansörer. Hon valsade icke och dansade blott tre kontradanser. Då supéen anmälades, gick hon ensam in i matsalen åtföljd af prinsessorna. Och allt hvad hon företog skedde med både säkerhet och behag, beundransvärda hos en så ung flicka, som helt hastigt blifvit herskarinna öfver ett af världens stoltaste kungariken.

Sjelf hade hon föreskrifvit etiketten vid mid-dagar på hofvet och förstätt ingifva sin om-gifning en vana vid punktlighet, som var beundransvärd. Precis en quart före middagen uppställde sig alla gäster i en halfeirkel i salongen; musiken spelade upp »Old England» och drottningen inträdde. Vil bordet behöll drottningen alltid under hela måltiden hand-skarne på; endast vid galamiddagar aftog hon dem. Ingen af gästerna kunde tilltala drottningen, men hvar och en kunde fritt under-hålla sig med sin bordsgranne och om sam-talet intresserade drottningen, blandade hon sig stundom deruti. Så fort drottningen slutat äta af en rätt, måste alla andra genast upphöra att spisa deraf.

Sjelf förde hon på denna tid ett temligen enformigt lif. Hon steg upp klockan åtta om morgonen, frukosterade ensam och egnade hela förmiddagen åt regeringsbestyr. Hon läste alla depescher och ville se allt med egna ögon. Klockan elfva kommo ministrarne och höllo konselj. Klockan två gjorde hon en promenad till häst, och då hon återkom sysselsatte hon sig med musik och målning, tills middagstiden d. v. s. temligen sent på eftermiddagen, enligt engelska bruket. Hon öfvervakade ganska noga sitt hushåll och förbigick ej ens de minsta detaljer.

Naturligtvis skulle det vara många, som ville dela en så präktig kungatron med en så för-tjusande prinsessa. Friarne voro legio och sökte bistånd än hos det ena, än hos det andra partiet. Men ännu hade ingen eröfrat den unga drottningens hjerta — så trodde man åt-minstone. Men de väl underrättade visste, att ett äktenskap mellan Victoria och prins Albert af Koburg sedan länge af bädas respektive familjer varit påtänkt. Konung Leopold af Belgien var den, som mest verkade för denna förbindelse, och på hans uppmaning hade hertigen af Koburg med sina båda söner redan 1836 gjort ett besök i London. Hvarken prins Albert eller prinsessan Victoria visste då nå-gonting om det påtänkta giftermålet, och prin-sen förblef fortfarande i okunnighet. Prin-sessan deremot underrättades, sedan de främ-mande rest, af konung Leopold om förslaget och gaf genast sitt samtycke. Båda voro då sjutton år gamla.

Två år senare fick prins Albert först veta, huru sakerna stodo, och tillika att giftermålet skulle uppskjutas ännu några år, på det prin-sen skulle hinna fullkomligt utbilda sig för sin stundande höga värdighet. Men den unga drottningen invecklade sig genom att gynna whigpartiet i åtskilliga svårigheter, som konung Leopold ansåg bäst kunna undanrödjas genom en makes inflytande, och redan 1839 skickade han därför prins Albert till England. Hans älskvärda personlighet eröfrade med storm den unga drottningens hjerta, och hon underrättade genast kabinettet om sitt beslut att gifta sig med honom.

Som man vet, behöfde hon aldrig ångra detta steg. De enda tårar, hon för hans skull gju-tit, fälades vid hans förtidiga död. Det kung-liga parets äktenskapliga lycka var fullkomlig, och det enda molnet på denna lyckas ljusa himmel var den omständigheten, att drottning-

gen aldrig kunde få dela sin krona med ho-nom, som hjälpte henne bära den. Hon för-drade för sin make konungatitel, men fick den ej; prins Alberts titel var blott *Prince Consort* och kunglig höghet.

Att drottningen så ifrigt bemödade sig om att skaffa sin gemål titel af konung, förklaras af den hängifna ömhet, ja, man kan säga den dyrkan, hon i stort som smått, alltid egnade honom. Han var i ordets fulla bemärkelse herre i sitt hus, och lika mycket herre öfver sin gemåls ofantliga rike. Med glädje hade drottningen åt honom afträd makten på alla områden, men det hade skett med så stor för-sigtighet och skicklighet, att, med undantag af ministrarne och några af den kungliga famil-jens vänner, ingen ens anade prinsens verkliga ställning, som egentligen först efter hans död blef allmänne bekant.

Det höga parets husliga lycka hade nästan blifvit till ett ordspråk och alla visste, att drottning Victoria, om hon det kunnat, helst skulle åt sin make öfverlemnad både kronan och regeringsomsorgerna. Huru mycket hon än, som man sedan fick veta, lade makten i hans hand, måste hon dock för skenet bibehållande till en viss grad deltaga i regerings-bestyren och, som hon med sant qvinlig känsla tyckte, försumma sitt hus och sina barn. Men äfven på detta område lät hon leda sig af sin make, och det var han, som bestämde allt rörande de kungliga barnens uppfostran. Likväl nedskref drottningen då och då sina egna tan-klar rörande denna sak.

»En af de visaste regler för uppfostran» — så ungefär falla sig vid ett tillfälle hennes ord — »är den, att barnen, hvilken samhällsställning de än innehafva, skola uppfostras i största enkelhet och under ögonen på sina föräldrar, för hvilka de böra hysa oinskränkt förtroende.»

I enlighet med denna grundsats har hon också ledt sina barns uppfostran, och dessa prinsars och prinsessors flädfria, behagliga väsen är resultatet af denna ledning. Det engelska hemmets hjertlighet och den borgerligt husliga lyckan på kunglighetens och maktens högsta tinnar, hafva hennes älskvärda döttrar öfverfört till andra hof och andra länder, och man kan nästan säga, att familjelifvets lycka äfven inom furstliga förbindelser genom drottning Victoria kommit på modet.

Den varma kärlek, som förenade de båda makarne och det innerliga förhållandet mellan barnen och föräldrarna framkallade och ut-bredde en sedlighet i hela deras omgifning, hvars stränghet icke kunde vara det minsta motbudande, då den helt enkelt låg i sakens natur och icke var på något sätt påbjuden eller lagstiftad. Det torde icke vara för mycket sagdt, att den större sedlighet, som numera är i allmänhet rådande inom europeiska konunga-hus, fått sin impuls genom den rena lycka, som drottning Victorias äktenskap medförde, och som hon lät hela världen veta, att hon skattade så högt.

Det är naturligt, att en sådan qvinna som drottning Victoria skulle grunda sina upphöjda åsigtter på religionen och derur hemta sin styrka. Också var barnens religiösa uppfostran en fråga, som hon länge och moget öfvervägde, och som mest af allt låg henne om hjertat. Hon var öfvertygad om, att det vore i moderns famn, som barnet dag för dag borde stärkas i sina fäders tro. Också fann hon det mycket bittert, då hon redan 1844 måste, för att mera verksamt egna sig åt regeringsomsorgerna, af-säga sig glädjen att helt och hållet leda den då fyraåriga prinsessan Victorias uppfostran.

»Det är bra hårdt,» skrifer hon med af-

seende härfpå, »att jag skall vara hindrad af andra saker från att vara hos min dotter, när hon läser sin aftonbön.»

Likvisst behöllo hon och hennes gemål högsta ledningen af barnens religiösa uppfostran i sina händer och hade ett vakande öga på alla de ytterligheter, som den tiden drefvo sitt spel inom den engelska kyrkan, så att de ej fingo utöfva något inflytande på de kungliga barnen, som under dessa förträffliga föräldrars ögon tillväxte i ålder och goda egenskaper.

Drottning Victorias lycka räckte blott några och tjugu år. Prins Albert dog i blomman af sin ålder, ej mer än fyrtio två år gammal.

(Forts.)

Trånga skodon.

I H. C. Andersens sagor förekommer en om den lilla sjöjungfrun, som älskade den undersköna prinsen, och som, för att blifva honom hehaglig, lät hexan befria sig från den ominösa fiskstjerten; men till gengäld för denna gunst skulle bland annat hvarje steg, som hon tog, försäkra henne stora plågor.

Hm! Nutidens damer och sjöjungfrun hafva här vid lag en stor likhet med hvar andra.

Hvad prinsen beträffar, så utelenna vi honom denna gång.

»Ingen vet hvar skon klämmer utom den som går med den,» säger det gamla ordspråket; men emot dess riktighet vågar jag opponera mig och påstå, ait en uppmärksam iakttagare eller iakttagerska, med hjälp af den erfarenhet, som vi, gunås, alla mer eller mindre inne-hafva i denna delikata sak, snart skall utleta *le point sensible*.

Se blott på denna unga dam! Hon kan för resten gerna redan vara till åren kommen, ty de flesta representanter af det täcka könet tyckas hylla principen: »Den, som vill vara fin, får lida pin.» Hon skall promenera, göra en del visiter, allt till fots, och hennes fötter framträda under den prydliga dräkten, »fina, retliga och små», iklädda en elegant, välsit-tande, ultra spetsig bottin med klack à la Pompadour. Nå ja, det går nog bra i början, men efter den första visiten, der de marterade fötterna fått orörligt hvila sig en quarters timma, komma de åter ut från smyrnamattan på gatan. Hvad den stenläggningen blifvit gemen! Stenarne kennas *spetsiga som sylar, och de släta trottoarplattorna uppsökas med stor nog-granhet! Sjöjungfruns fysiska plågor voro må hända ringare än den unga damens, hvars melankoliska leende kunde uppmjuka ett sten-hjerta.

Ändtligen, efter stegrade qual och slutad promenad, hemkommer vårt arma plågooffer och ilar in uti sitt rum för att med frenetisk brådska befria sig från dessa, den moderna civilisationens, tortyrredskap. Tron I, hon ångrar sig? Nej, i morgon gör hon sig säker-ligen åter till martyri i modets tjenst.

Unga fruar och fröknar, detta är endast ett exempel angående trånga skodon; jag skulle kunna anföra hundra dylika. Jag skulle kunna förtälja, huruledes I, mina sköna, vid dinern ofta aftaga er lilla lackerade eller förgyllda sko, huruledes I ofta förloren den bland släpets veckrikedom, och huru I under oerhörda själs-qual ej återfinnen den, då I skolen lemna bor-det vid er kavaljers arm.

Men jag vill ej vara indiskret, nej, visst icke, långt ifrån! Deremot vågar jag fram-komma med några anmärkingar, som blifvit mig ingifva af den sannaste menniskovänlighet.

Jag vill ej föreslå eder att uppträda i d:r Jägers normalskodon eller med den traditionella engelskans klacklösa, triangelformade fotbeklädnad, ty då vore jag för grym både mot eder sjelfva, amatörer o. s. v., men följande observationer skola må hända synas vara beaktansvärda. Om er fot chausseras af 35,1, så begagna 35,3 eller 36,1. Tron mig, foten ser ännu mindre ut, er gång blifver ännu mera lätt och graciös, det melankoliska draget skall försvinna från edert anlete, inga plågor i fötterna skola förstöra edert sinneslugn och ett allmänt välbefinnande skall belöna eder för detta lilla offer.

Promenadskodon bör man aldrig köpa färdiga, utan måste dessa tillverkas efter noggrann mättagning, med skilnad på höger och venster fot. Skall det nu pågående modet följas, och vi äro ju alla mer eller mindre böjda under dess ok, så böra de spetsiga skodonen vara betydligt längre till foten än de bredare. Klackarne böra äfven vara rätt breda och af ringa höjd. Deremot kunna salongs- och balskorna gerna köpas färdiga, ty de äro i allmänhet gjorda af mjukare materiel och trötta således foten ej så mycket som de styfva promenadskodonen.

En sak till vågar jag påpeka; begagna aldrig för trånga sidenskor på bal. Af dansen blifva fötterna ansträngda och svälla, så att skorna, som i första valsen kändes nästan för stora, äro för trånga i kotiljongen. Tänken eder, mina unga fröknar, trånga skor och plågade fötter under kotiljongen, ja, just under kotiljongen, då I som bäst behöfven all eder själsnärvaro och sinnesro!

Dolly Roon.

Befordrad.

Skiss af *Emi*.

Vid Iduns andra priställing belönad med heder samt omnämmande.

H

an stannade midt framför henne. »Du har således aldrig känt, hvad kärlek är?» yttrade han med dof röst, och den kraftiga gestalten darrade af undertryckt rörelse.

»För all del, käre Harald, var snäll och sätt dig. Ditt oupphörliga gående af och an gör mig så förskräckligt nervös.»

Med en harmsen frysning vände han sig bort och kastade sig värdslost ned på en af de eleganta stolarna, som bokstafigen svigtade under hans tyngd. Med armbågen stödd mot bordet och pannan lutad i handen betraktade han dystert en liten slät guldring, som låg framför honom på bordsskifvan.

Uppkrupen i sin mjuka hvilstol drog den unga damen en lättadens suck. Hon såg sig omkring i det prydliga rummet med en forskande blick, och då hon fann, att alla de små konstverk och pretiosa, som voro placerade öfver allt, ej tagit någon skada, klarnade hennes drag, och hon satte sig beqvämt till rätta i stolen.

Efter en stunds tystnad upplyfte Harald hufvudet.

»Nå, Signe?»

»Du väntar ett svar på din fråga. För att låta dig få en fullkomligt klar inblick i mina känslor, bör jag då genomgå vårt förhållande från början. Vi växte ju upp till sammans och jag kan försäkra, att jag aldrig hållit af någon så mycket som dig. Det föll sig därför helt naturligt, att jag med glädje svarade a, då du efter slutad examen erbjöd mig att

till sammans med dig genomleva just det lif jag önskat mig bland intelligenta personer och med ständigt tillfälle att följa med dagens frågor och njuta förädlade nöjen. Kom så din olyckliga ögonsjukdom, som afbröt studierna och tvang dig att kasta dig in på en annan bana. Vid min fars samtidigt inträffade död befans ju hans förmögenhet så ringa, att jag fann mig nödsakad sjelf arbeta för mitt uppehälle och gick därför in vid telegrafan. Med denna sysselsättning har jag funnit mig väl och, som du ser, skapat mig ett litet lugnt och angenämt hem. Du, å din sida, tyckes också helt och hållet hafva satt dig in i din nya verksamhet, och under alla de år, vi varit skilda, förändrat dig såväl i yttre som inre hänseende till den grad, att jag endast med möda kan upptäcka några spår af den gamle Harald. Du var då en yngling, smärt, liflig och älskvärd, med sinnet öppet för allt stort och skönt — nu är du en man, hvars enda intresse tyckes vara kreatur och landbruk och annat sådant, som rör den prosaiska lilla verld, dit du blifvit kastad. Jag har redan af dina bref anat detta och var därför besluten att upplösa vårt förhållande, då din oförmodade hitkomst påskyndade afgörandet och ledsamt nog föranledde en scen, i stället för att allt annars kunnat gå helt lugnt och stilla. Må det likväl nu vara slut. Återgif mig ringen och låt oss skiljas som goda vänner. Mig skall det alltid glädja, om jag får höra, att det går dig väl, och att du, som jag hoppas, snart väljer dig en mera lämplig ledsagarinna genom lifvet.»

Under Signes långa tal, hvilket framsades lugnt och nästan som skulle hon hafva tänkt högt, satt Harald orörlig, och endast det djupa vecket mellan ögonbrynen antydde, hur smärtsamt han kände sig berörd af de hänsynslösa orden.

»Jag hade således rätt,» mumlade han. »Äfven du har förändrat dig,» tillade han högre. »Jag kan dock ej föreställa mig, att dessa dina egoistiska åsigtter hafva slagit så djupa rötter, att de ej skulle gifva med sig på samma gång som din nuvarande tysta ensamhet blefve utbytt mot lif, glädje och vidsträcktare verksamhet.»

Hon såg hastigt upp och ämnade afbryta honom, men ändrade sig och sjönk åter ned i sin förra ställning.

»När jag tänker på,» fortfor Harald liksom drömmande, »hur jag detta sista halfår endast lefvat för denna återseendets stund, hvilken ständigt hägrat för min inre syn! Allt sedan grefven underrättade mig om, att han ämnade gifva sig och skämtsamt frågade mig, om jag ej tyckte det vore skäl göra på samma sätt, har jag gått som i ett rus, hvilket likväl ej hindrat mig att på det omsorgsfullaste öfvervaka uppförandet och inredandet af den nya inspektorsbyggnaden, hvilken han under inflytandet af sin lycka gaf mig lof att uppföra. Hur ofta har jag ej varit nära att svika min föresats att ej förråda något för dig, förr än allt vore i ordning! När jag genomsåg de tillväxande förråden i skåp och lädor och tänkte på, att du snart skulle taga allt om hand, när jag stod på verandan och såg ut öfver den täcka insjön, drömmande mig vid din sida — då föll det sig svårt att gå in och skriva en af mina vanliga lugna epistlar till dig. Men jag beherskade mig, och då jag nu ändligen kommer för att rycka dig ur ditt sorgliga läge, mottager du mig på detta sätt.»

»Du är ej så fullkomligt utan poesi som jag trodde, men olyckligtvis skattar jag ej landlifvet med dess behag så högt, att jag

för den skull vill öfvergifva mina böcker, mitt piano och mitt lugna lif här.»

»Men om du ej mer har någon känsla för mig och ej vill lemna allt detta, så tänk likväl på framtiden. Du innehar denna plats endast på förordnande och har ju flere gånger uttalat din fruktan för att blifva skickad till någon annan ort och sålunda ändock nödgas lemna detta hem, som tyckes dig kärast af allt.»

För första gången under det långa samtalet tycktes Signe blifva förlägen. En svag rodnad uppsteg i hennes fina, bleka anlete.

»Ja... men...» började hon, men tystnade åter.

»Nå?» frågade han förvånad.

»Jo... det är så, att...»

»Hvad menar du?»

Med en otålig rörelse på hufvudet tycktes hon liksom bortjaga tveksamheten.

»Jag har blifvit befördrad,» yttrade hon i sin vanliga lugna ton, dock utan att uppslå ögonen.

»Huru!»

»Jag är antagen till ordinarie föreståndare för denna station.»

»När fick du underrättelsen härom?»

»Just denna morgon, strax före din ankomst.»

Harald reste sig långsamt. Ett hänfullt leende vanstälde hans öppna, vackra anlete. »Mitt fel var således, att jag ej kom hit i går. Du hade kanske ej då så obetingadt förkastat reserven.»

»Reserven?»

»Ja, mina ögon ha nu äntligen blifvit öppnade för den roll, jag under åtta års tid spelat. Om du ledsnat vid ditt yrke, om du blifvit förbigången, eller några andra obehag träffat dig, kunde det ju varit bra att ha mig att tillgå. Det skall ju vara så förmonligt ha tvänne strängar på sin bäge.»

»Harald!»

»Ja, är det ej sant? Kan du neka till, att du ofta tänkt: lyckas jag ej i tjensten, så återstår mig ju alltid Harald. Låtom oss därför ej släppa honom, förr än min framtid på annat sätt blifvit betryggad.»

Rodnaden på Signes ansigte blef allt djupare, Hennes fingrar tummade nervöst på urkedjan.

»Jag försäkrar, att du misstagit dig. Några dylika beräkningar ha aldrig uppstått hos mig.»

Han ryckte på axlarna. »Ditt sista bref är dock ej ännu åtta dagar gammalt och deri nämnes ej ett ord om skilsmessa. Om du skrivit det i dag, hade dess innehåll nog blifvit annorlunda.»

Hans konstlade lugn gaf nu på en gång vika. Han sammanknöt händerna och stampade så häftigt med foten, att, trots den mjuka mattan, ett sakt klingande hördes från étagèrens små prydnader.

»Reserv!» utropade han med raseri. »När för en qvinna, hvilken jag offrat mitt lifs bästa känslor, och för hvars framtida lycka jag arbetat med all min kraft, under det hon helt likgiltigt väntade på det ögonblick, då hon utan risk kunde kasta mig öfver bord. Men hur smärtsamt det än nu käns, är jag dock glad, att du ej på sådana vilkor blef min maka, ty om sedan ett uppvaknande inträffat, skulle jag med förtviflan sett mig nödsakad att lefva vid sidan af en qvinna, som jag föraktade.»

Han betraktade sin förlofningsring. »Jag ville, att den ej ens i döden skulle skilts från denna plats, men...»

Han drog den af fingret och kastade den på bordet, hvarifrån den rullade ned på mattan. Derefter vände han sig mot dörren.

Signe hade sprungit upp och sträckt nu sin

hand emot honom, om för att hejda honom eller taga afsked, visste hon knappast sjelf. Han stötte undan handen och gick genom den öppna dörren ut i expeditjonsrummet. Hon hörde honom strax derpå öppna förstugudörren, skynda utför trappan — och allt vardt tyst. Hon stod länge i samma ställning och såg sig omkring i det rum, som förr utgjort hennes stolthet och glädje, men hvilket nu plötsligt tycktes hafva förlorat något af sitt behag. Derpå gick hon långsamt ut i den expedition, som nu var hennes egen, satte sig vid apparatbordet och drog till sig den smala pappersremsa, som på morgonen beredt henne så mycken glädje. Hon stirrade på de mystiska tecknen och några tårar runno sakta ned för de bleka kinderna.

Till damerna.

Denna tid, då allt som gammalt är af nya quaslar ifrigt sopas bort, jag vill till förmon för en gammal sport,

som varit mor och mormors mormor kär, ett upprop höja till hvar fru, hvar flicka: O, läggen icke bort att strumpor sticka!

En nutidsqvinna kan ju aldrig få — med förutsättning att hon i sin hand vill ha ett litet arbete ibland — hon vare röd till färgen eller blå, en sysselsättning, som till punkt och pricka så passar henne som att strumpor sticka.

Hon kan fördjupa sig i politik, kan sociala frågor reda ut, kan söka lösa kvinnofrågans knut, kan ge sig in i någon polemik — ja allt, som utaf tidens färg har skenet, kan hon behandla, stickande på benet.

Och om hon egnar sig åt poesin, kan maskorna hon lyfta fort och lätt vid takten af en klingande sonett, en travande och stolt alexandrin. Och ej behöfs för versens fötter sörja, se'n hon med strumpans fot har hunnit börja.

Uti vår nyaste litteratur med strumpan i sin hand, med själ och sinn' hon kan sig helt och hållet sticka in och draga mången lärdom derutur — och så på detta sättet odla själen, allt under det hon kanske tar hop hälen.

Nog våra mödrar ha med lif och lust jemt strumpor stickat — och likväl ej då det fans, som nu, så många strumpor blå. Men som de flesta sakna make just, så ber jag än en gång hvar fru, hvar flicka: För all del lägg ej bort att strumpor sticka!

F. M. C.

Idun gratis erhåller en hvar, som anskaffar 5 abonnenter, af dessa upptager afgiften (å 1 kr. för hvarje kvartal) och insänder den samma till Red. af Idun, Stockholm. (Se tillkännagifvandet å 1:a sidan!)

Teater och musik.

En afton på Nya teatern under herr E. von der Ostens gästspel.

Man gaf Othello. Ridån går upp till andra scenen. En gondol glider sakta fram på kanalen, den stannar, och Othello stiger i land. Hvad man drömt sig, då man hört de gamles uttryck »Olympiern», stod här förverkligadt framför en. Denne Othello är en olympisk gestalt. Hvilket jupiters-hufvud! Fidias skulle ha varit lycklig, om han haft det som modell till sin Zeusbild i Olympia. Jag säger ej, att Othello måste vara skön. Tvärt om; hans drag böra till och med vara osköna, men det måste hos honom finnas en oemotståndlig sympatisk makt. Och sympatisk är von der Ostens Othello.

Vi se honom, det stora, goda barnet inför senaten. Han är lugn; han vet, att Desdemona sjelf i kärlek kommit honom till mötes, och han skrattar därför hjertligt åt anklagelsen för trolldom och kärleksdrycker. Man sänder bud efter Desdemona; och hör honom under tiden för senaten förtälja »sin kärleks lefnadslopp». Det är intet försvar, ty han har intet att försvara. Han endast berättar lugnt och förtroligt, jag skulle vilja säga episkt. Man följer också med hvarje detalj, man glömmar senaten, man ser i stället Brabantios hem, och man ser der Othello och Desdemona, som med deltagande och tjusning lyssnar till honom. Sjelf ryckes han med af sina minnen, och då han anför hennes: »Underbart! högst underbart! hvad det var synd om er! hvad det var synd!» då är det ej Othellos röst, det är en älskande qvinnas smekande tonfall.

Så kommer Desdemona inför senaten. Se hur Othello smeker hennes hår, hennes händer, med hvilken barnslig fröjd han lyss till hennes stämma! Men kriget kallar honom bort, hjälten mottar med glädje kallelsen till nya bragder, och ännu samma natt skall han gå mot fienden. Efter slutade förhandlingar lemna senatorerna salen, och Othello blir ensam med Desdemona. Han skall resa, det återstår »blott en timma än till kärligt samtal» — och nu sveper han en fik af sin mantel om henne och för henne hem. Har någonsin en konstnär visat en mans öfversvallande ömhet för den qvinna han älskar, så gjorde von der Osten det här, i denna oförgätliga sortie.

I andra akten träffa vi honom först på stranden af Cypern »svärmande i sin lycksalighet». Kriget har han ärofullt fullbordat, och han har åter Desdemona i sin famn. Vi återse honom sedan vid midnattstid, då striden i högvakten påkallar hans närvaro. Det var verkligen en högtidsstund, då han kom in. Här är han endast generalen, hjälten, krigaren i hela sin jättekräft, som med ett enda slag af sin klinga slår vapnen ur de båda stridandes hand. Honom vägrar ingen lydnad.

I tredje akten är han ännu vårt goda barn. Jagos första förgiftade pilar gå honom förbi. Ännu ser han med samma ömhet på sin Desdemona; lemna hon honom, följa hans blickar henne, och med djupt allvar säger han vid sig sjelf: »Då jag ej älskar dig, må kaos återvända!» Men nu sätter Othello sig vid sitt arbetsbord, och äfven Jago börjar åter sitt arbete. »Kände Mikael Cassio er kärlekshandel med Desdemona?» Med sitt vanliga lugn svarar Othello: »Hvi denna fråga?» Men sedan är det slut, pilarne träffa honom, gifvet verkar. Med ångest se vi, hur minut för minut Othello blir en annan. De våldsamma lidelserna hos hans race, naturbarnets obändiga kraft bryta fram. Han tviflar, han älskar, han hatar, han vredgas, men först och främst — han lider. Här ligger förklaringen till den djupa sympati, den hänförelse, som von der Ostens Othello väcker, att han lider mer än han vredgas. Då Desdemona kommer för att hemta honom till måltiden, vill Othello ej tro på hennes brott. Hvem kan någonsin glömma hans qvalfulla ångest, då han krampaktigt försöker att ännu en gång sluta henne i sin famn som förr? Men det är förgäfvets. Jago har rätt, »hela vida världens slummerdroppar kunna ej mer hjälpa Othello till ro». Othello vet det sjelf. Han känner, att källan hvarifrån hans lifskraft strömmade är förtorkad; han, den starke, känner, att han är nedbruten. Den namnlösa smärtan häröfver, den bittraste må hända som man kan erfara i lifvet, hur förstod ej konstnären att tolka den! Intet hjerta kunde vara orördt, då han efter att ha tagit farväl för alltid af sinneslugn och af allt, som hittills gaf hans lif värde, snyftande utbrister: »Othello har tjent ut!» Och så vidare i hvarje scen är hans ångest namnlös, hans vrede förfärlig. Vi kunna ej här följa dem i alla skiftningar, men instämma med Desdemona: »också hans vrede är skön.»

Då ridån går upp till sista akten, veta vi alla, att Desdemona hvilar på sin dödssäng. Othello kommer in, tyst, ljudlöst. Han rasar ej längre, det

hvilar något re-igneradt öfver honom, man ser, att han fattat sitt beslut. Han börjar monologen, han hvissar, men den kvalfyllda stämman rör dock hvarje öra. Han nalkas Desdemona, han kysser henne för sista gången, han dödar henne. Och så kommer hans sista förfärliga kamp, uttryckt genom minspel, åtbörder och stämmans underbara skiftningar, allt kommer oss att förgäta, att det är dikt, och då han till sist ger sig sjelf nådestöten, draga vi en suck af lättnad, för att hans qval äntligen fått ett slut. G.

Stora teatern återuppförde sistlidne onsdag Richard Wagners härliga opera »Tannhäuser» med hr *Sellman* i titelrollen och frök. *Ek* som Elisabeth. För dagen hinna vi ej nämna vidare, än att den fullsatta salongen med lilligaste intresse syntes följa operan och efter hvarje akt medels rikligt bifall hedrade de uppträdande.

Nya teatern drager fortfarande talrik publik med hr *von der Osten* som gäst. Särskildt sevärd är den framstående skådespelaren som Otto Kolbe i »Familjens olycksfogel» och »Othello» i det Shakespeareska sorgspelet med samma namn.

Vasateatern lär i nästa vecka bli färdig med Offenbachs kända operett »Sköna Helena», i hvilken titelrollen naturligtvis kommer att utföras af teaterns primadonna fröken *Anna Peterson*.

Filharmoniska sällskapet gifver nästkommande tisdag sin tionde konsert, denna gång i den präktiga Sveasalen. Vid konserten, som loftar att varda af synnerligt intresse, kommer att utföras »Odysseus», dikt af Wilh. Paul Graff, komponerad för solo, kör och stor orkester af Max Bruch. Solopartierna utföras af fröknarna Amalia Riego och Ellen Nordgren, operasångaren C. F. Lundqvist samt medlemmar af Filharmoniska sällskapet. Det hela ledes af sällskapets nitiske och talangfulle dirigent hr *Andreas Hallén*.

Sängsällskapet »Orfei Drängar» (O. D.) gifver söndagen den 22 dennes en konsert i Berns nya salong. Älskare af den yppersta studentsång skola säkerligen med tillfredsställelse emottaga denna underrättelse.

En matiné till förmon för de sceniska arlisternas understödsfond gifves instundande söndag å Nya teatern. Andamålet är godt, programmet likaså; vi hoppas, att resultatet blir detsamma.

En konsert till förmon för de genom öfversvämmningarna i norra Tyskland nödlidande gifves i afton i Sveasalen efter ett synnerligen omväxlande program som utföres af salens orkester och en större manskör samt under anförande af direktörerna C. Gellrich och B. Fexer. Vi antaga att det behjertansvärda ändamålet och det rikhaltiga programmet i förening skola locka fullt hus.

Ladislaus Mierzwinski, den fenomenale hjeltetenoren och *madame Albani*, likaledes en storhet på sångens område, ämna i denna månad gifva korsarter härstädes, den förra den 18 och den senare den 24 dennes.

Upprop

till förmon för de genom öfversvämmningarna i norra Tyskland nödlidande.

Som bekant har äfven Tyskland under denna vinter liksom vårt eget land hemsökt af oerhörda snömassor. Dessa, som nu börjat smälta, hafva i det förstnämnda landet åstadkommit de förfärligaste öfversvämmingar, hvilka kostat hundratals människolif och beröfvat tusentals af de kvarlevande all deras egendom. Nöden bland dem, som drabbats af detta hårda öde, är sålunda oerhördt stor och tvingar till snar hjälp.

Af skrivelser från flere bland Iduns varmhjertade läsare veta vi, att deltagandet för de olyckliga äfven hos dem är stort, och då de i samma skrivelser uppmanat oss att om möjligt mottaga och hopsamla de bidrag, som tidningens läsare kunna vara villiga att lemna till de af öfversvämmningarna lidande, och hvilka, om än aldrig så små, dock blifva till välsignelse, är det med verklig tillfredsställelse vi gå dessa önskingar till mötes.

Bidragen, som böra adresseras till *Iduns Redaktion*, Stockholm, komma att i tidningen redovisas och att, sedan insamligen afslutats, till tyska generalkonsulatet härstädes öfverlemnas. De minsta bidrag mottagas med tacksamhet.

Iduns Redaktion.

En lifsuppgift.

Berättelse af *Ernst Lundquist*.

5.

Det var mycket få passagerare på tåget, och den öppna vagnen var tom äfven i dag, hvilket försatte Erik i bästa lynne. Fast än han kände sig så förnöjd och glad, der han satt på träbänken bredvid Ingrid, hade han dock ej mycket att säga. Men det var i dag ett nöje utan like bara att andas, tyckte han; att sitta med en angenäm känsla af slapphet i alla leder och se sig omkring, känna blodet bölja varmt i ådrorna och hjertat klappa och hjernan tänka på ingenting; han hade bara en önskan: att få ta Ingrids hand i sin och trycka den sakta och hålla den fast hela dagen — men det gick ju icke för sig. Han kände icke igen sig sjelf. Så der vek och öm till sinnes brukade han just aldrig vara; men det var väl en qvardröjande stämning efter den behagfulla roddturen.

Ingrid satt länge tyst med sin *Adam Homo* i knäet, som hon icke läst ett ord i, hvarken i går eller i dag. Hennes blick hvilade stel och drömbunden på de vexlande naturscenerierna, men hon tänkte bestämdt på något annat. Och mycket riktigt — om en stund frågade hon Erik:

»Kände du någonsin min mor?»

Han spratt upp, litet obehagligt berörd, men det såg hon lyckligtvis icke.

»Nej,» svarade han, »jag kom inte till Stockholm förr än året efter hennes — —» han tystnade och sökte efter ordet.

»Hennes död,» ifylde Ingrid. »Ja, säg ut, du, det der ordet svider inte så häftigt nu som förr. Det förstås, då hon dog, då var jag ju så liten, att jag inte begrep att sörja, och jag var ju redan då i en främmande omgifning, så att jag inte märkte tomrummet. Men när jag blef äldre och började tänka, då vaknade på en gång min kärlek till mamma så våldsamt inom mig — jag kan inte beskrifva, hur det var. Det kändes, som om jag i en hast upptäckt, att jag i flere år omedvetet lefvat fram mitt lif med ett halft hjerta — och nu var det som om mamma hade dött ifrån mig för andra gången. Ja, det der förstår du nog, Erik, din mor är ju också död. Men det är någonting, som jag inte riktigt kan fatta, och det är, hur de kunde ha hjerta att skicka bort mig, medan mamma var utomlands för att sköta sin halsa. Jag vet nog, att hon dog der ute vid badorten, men det kunde ju inte hennes närmaste veta på förhand? Tänk, om hon hade blifvit bättre och kommit hem till Stockholm och inte funnit mig der! Hvad skulle hon då ha sagt?»

Jaså, Ingrid visste ingenting. Nej, det var väl det bästa. Erik skulle nog akta sig att förråda något, han visste ju för öfrigt så litet, och han kunde med godt samvete säga henne, att han inga upplysningar kunde ge; han hade bara varit en pojke den der tiden, och faster Henrika hade just aldrig talat med honom om sådana saker.

»Det der skall jag fråga tant Henrika om, bara jag kommer till Stockholm,» återtog Ingrid i frånvarande ton. »Vet du, Erik, det är så besynnerligt; ända sedan det blef bestämdt i vintras, att jag skulle få komma till Stockholm, har jag haft en så underlig inbillning. Det är alldeles, som jag komme mamma närmare, bara jag väl blir Stockholmsbo igen. Jag tycker precis, att hon ännu lever der uppe och väntar mig. Jag har haft en sådan

längtan dit, så det kan jag aldrig beskrifva, och det bara för den der tokiga fixa idéns skull, som jag *vet* är tomma griller, och som jag ändå inte kan låta bli att haka mig fast vid. Men det är väl därför att jag vet, att det är i Stockholm som mamma har lefvat — der hon har skött mig och smekt mig och älskat mig — jag mins ännu en liten fransk vaggvisa, som hon sjöng för mig, då jag var liten, men för öfrigt kan jag inte alls minnas något af henne. Hvarken hennes utseende eller hennes röst. Är det inte besynnerligt? Jag anstränger mig ibland, så hufvudet värker, att komma ihåg, hur det lät, då hon sjöng för mig, hurudan timbren i hennes röst var, men — det är alldeles borta, utplånadt, tomt. Jag mins bara melodien och litet af orden. »Dors, enfant, dors, mon ange — —»

Hon gnolade sakta på en entonig melodi, försjönk sedan åter i tankar och tycktes alldeles glömma bort sin reskamrats närvaro.

»Om din mor ännu lefvat, skulle du visst ha hållit mycket af henne?» frågade Erik.

»Ja,» svarade hon med en exalterad glans i ögat. »Jag tror inte, att någon dotter i världen hade kunnat hålla mera af sin mor, än jag skulle ha gjort. Vi skulle ha varit en tanke och en själ, hon och jag. Aldrig skulle jag ha lemnat henne. Om jag haft henne, hade jag inte behöft någon annan. Hon skulle ha blifvit min lifsuppgift, som jag talade om i går. Att vara henne nära, andligen och kroppsligen, lefva för henne hvarje stund, egna henne hvarje tanke, hvarje känsla odelad — en större uppgift kan jag inte tänka mig, och den var säkert den enda jag var skapad till. Nu, då den tagits ifrån mig, känner jag mig så degraderad, så fattig, så onyttig och obehöflig — det kan visst aldrig bli något af mig, bara därför att jag inte har fått vara hvad jag känner att naturen ämnat mig till: min mors dotter.»

»Åh, det fins väl andra människor i världen, som du kan egna dig åt. Först och främst faster — och så — ja, det der oväntade, märkvärdiga ödet, som är bestämdt enkom för dig — vet du, hur jag tror det ser ut?»

»Nej?»

»Jo, som någonting karlaktigt och bredaxladt med mustascher eller helskägg — låt oss säga helskägg — och med en slät ring på venstra handen.»

»Jag skall gifta mig, menar du? Ja, det kan ju hända. Men då vill jag först vara alldeles säker på, att inte alla äktenskap i världen till sist måste bli så prosaiska och torra och — hur skall jag säga? — opersonliga, som det jag dagligen haft för ögonen i tolf år. Jag är så ung och oerfaren och förstår naturligtvis ännu inte det der underliga kapitlet, som handlar om kärlek och giftermål, men det vet jag, att jag gifter mig aldrig, om inte jag träffar på en man, som älskar mig, därför att jag är *jag* — Ingrid Berner — med alla mina egenskaper, goda eller dåliga, och inte bara därför att jag är hans hustru. Ja, som sagdt, det der är så dumt af mig att tala om, i synnerhet som jag så litet har tänkt på det. Och för resten tycker jag allt, att den der lifsuppgiften att vara hustru och sköta ett hus är bra vanlig.»

Nu kunde Erik icke annat än skratta. Hon var så komisk, denna lilla sextonåring, som satt der och med den snusfornuftigaste min i världen förklarade, att qvinnans högsta uppgift var för »vanlig». Hon hade bestämdt läst alldeles för mycket romaner der nere i prestgården. Nå, de der öfverspända grillerna skulle väl gå bort, då hon komme ut i lifvet och lärde

sig skilja på fantasi och verklighet, äkta och oäkta, sundt och osundt. Om hon bara haft ett annat hem att komma i än faster Henrikas! Det var bestämdt icke rätta platsen för en sådan liten känslig varelse med brådmoget sjäslif som Ingrid. Den qvafva kammarluften i den lilla våningen vid Götgatan kände Erik till af erfarenhet, och den var icke lämplig för en ungdom, som är stadd i utveckling.

Han funderade hit och dit, huru det skulle kunna ställas. Ty att Ingrid endast en kort tid att börja med och i brist på bättre skulle stanna hos faster Henrika, det var för honom en afgjord sak. Han tyckte alldeles, att han stod i ansvar för sin unga sysslings framtid, sedan hon talat så oförbehållsamt med honom om sig sjelf. Och detta ansvar var honom nästan kärt, besynnerligt nog; han, som hittills varit så rädd att få ett enda lillfinger med i andras privatförhållanden. Ja, hon hade ju ingen annan manlig släkting än han; det var rent af hans pligt att ta sig af henne.

Medan han satt och spann vidare i oändlighet på dessa tankar, kommo de till Norsholm, och der var det slut med att sitta i öppen vagn. De måste nu stiga in i en sluten kupé, som var full med folk, och fingo ej ens sitta bredvid hvar andra. Ingrid tog till sin bok, men hon läste visst ej med något intresse, ty Erik såg henne sällan vända bladen. Sjelf hade han återtagit sina tankars tråd, der af brottet tvingat honom att släppa den. Han lutade sig till baka i sitt hörn och funderade med blicken ofärdigt riktad på den unga flickan, som satt ett långt stycke bort på andra sidan, så långt bort, att de ej kunde talas vid. Då hon såg upp och mötte hans blick, vardt hon icke det ringaste förlägen, hon smålog endast helt kamratligt, nickade litet och återtog sedan sin läsning.

Men från tankarna på Ingrids framtid hade Erik med en omedveten idéassociation öfvergått till att tänka på sin egen. Det var dags för honom att sluta sitt vagabonderande lif och slå sig i ro på en god plats med mycket arbete och mycket folk att sköta. Han var ju gamla karlen, och det kunde vara tid på för honom att skaffa sig ett hem. —

Vid tiotiden på qvällen rullade tåget in i Stockholms centralstations gasupplysta hall. Eriks skarpa ögon upptäckte genast faster Henrika, der hon stod vid en af sofforna. Han viftade till henne med näsduken, och ett par minuter derefter hade han banat sig väg genom trängseln med sin skyddsling vid armen och fört henne fram till fastern. Derpå försvann han för att skaffa ett stadsbud och en droska.

De bägge fruntimmrens helsning var litet stel och besvärad. Tantens ögon hängde så underligt forskande fast vid den unga flickans ansigte, att denna alls icke kom sig för med att visa den vänlighet, hon verkligen kände för sin beskyddarinna. Och då denna just ingenting sade, utan endast betraktade henne, måste Ingrid hålla samtalet flott, till dess Erik kom till baka. Hon talade naturligtvis om resan, huru tacksam hon var mot sin reskamrat, som hjälpt henne så bra till rätta. Han hade varit så outtröttligt nitisk att hålla reda på hennes saker.

»Ja, dina saker ligga honom så mycket om hjertat ända in i sista stunden, att han knappast gaf sig tid att halsa på mig nyss,» svarade tanten kallt.

Ingrid visste icke, hvarför hon blef så förlägen; nog kunde Erik ha helsat vänligare på sin faster, men var det *hennes* fel? Hon visste icke, hvad hon skulle säga till hans försvar, och hon kände, att hon rodnade.

Tanten hade hållit sina stickande kalla ögon ofvänt fästa på henne, men nu ryckte hon hastigt till och vände sig bort. Hvad kom åt henne?

Den sorlande, myllrande människomassan omkring henne hade försvunnit som bakom en dimma, och hon tyckte sig sitta i ett skumtrum med medikamentsmättad luft, vid en dödsbädd — *hans* dödsbädd — och hörde hans klanglösa röst hviska ord, hvilka skuro i hennes hjerta som knifvar — ord af oändlig, förlåtande kärlek — om huru han älskade Aimée som en hund — älskat henne hel och hållen — älskat allt hos henne, till och med hennes obetydligaste små egenheter: hennes svaga utländska brytning, hennes skorrande r, hennes sätt att dra upp det venstra ögonbrynet, då hon blef förlägen —

Och nu riktade Henrika åter sin blick, mörk och fiendtlig, på den unga flickan, som ännu stod der och letade efter ett blidkande ord och drog upp det venstra ögonbrynet, så att den hvita pannan lade sig i veck der ofvanför.

Nu kom Erik och tillkännagaf, att droskan var framkörd och bagaget utflyttadt på den.

»Tack för besväret du haft!» sade fastern och räcker honom sin hand.

»Kärt besvär. Ja, lycka till nu, Ingrid, att trivas — — i Stockholm,» tillade han försigtigtvis. »Vi träffas väl, då jag reser igenom. Tack för båtfärden och tack för — — ja, tack för de här dagarna!»

De gingo genom vestibulen. Han glömde att bjuda fastern armen. Han gick bakom dem och bar Ingrids plädrem. Men så kom han i håg något, som han nödvändigt måste säga, innan de skildes.

»Ingrid,» sade han halfhögt.

Hon vände sig om.

»Du får inte bli läserska, lofva mig det,» hviskade han.

Faster hade ingenting hört, men hon vände sig om i det samma och såg, att han hviskade vid Ingrid.

Då han hjälpt dem i vagnen och tog det sista afskedet af dem, var fasterns helsning nästan ovänlig.

Tidigt följande morgon reste han norr ut.

(Forts.)

Från Iduns läsekrets.

Till »Elsa»

i anledning af hennes uppsats i bihanget till n:r 13 af Idun.

Att i kvinnotidningen Idun författarinnor icke strö rosor för sitt köns fötter är en sanning, som jag förmodar Ni liksom jag kommit under fund med, och oftast, ja företrädesvis faller en hård dom öfver hemmets kvinnor. I de anklagades led har äfven ni stält eder. Ni har enligt edra egna ord gjort det för att söka väcka en slumrande gnista till lif, en gnista, som skulle ur den trädedom under bruk och missbruk, i hvilken ni förmenar den svenska kvinnan vara bunden, lysa henne till sann frihet.

Nåväl, en sådan önskan kan ju icke vara annat än god och rätt, men den väg ni tagit synes mig illa passa till ett så stort och högt mål. Tror ni verkligen, att den svenska kvinnan är så usel, så dålig, så bunden i flärd, så »kardborrslikt» fasthängande vid tingens yta, som ni framställer henne?

Känner ni så litet till edra egna landsmaninnor, de svenska hemmens kvinnor, då må det tillåtas mig med några ord föra deras talan.

Tänk er ett hushåll temligen stort med åtskilliga barn, lefvande af en ganska begränsad årsinkomst. Jag misstänker, husmoderna icke tänker så mycket på, hur staten skall föras, eller såsom ni säger, arbetar för skenets skull, då hon tidigt börjar sin dag med att t. ex. få barnen klädda, mätta och i väg till skolan. Jag tror icke, att hon af skönhetsintresse så grundligt studerat »hur det tar sig ut», när hon tar ihop med de små slitvargarnes kläder, och monne det icke är förlätligt, om hon icke gör »en nyttig uppfinning för hemmets höjande», utan i stället vänder och vänder igen på lilla Johns eller Svens små plagg och rådbråkar sin hjerna för att fundera ut, om

det icke skulle vara möjligt att få dem brukbara och slippa bedja pappa göra något hål i kassan för den skull. Hon känner hemmets inkomster och sätter icke sin man i bryderi för en ny hatt hvart halfår, men få känna deremot alla de steg, som trötta husmödrar taga för att slippa lega hjälp eller för att låta tjänstflickan t. ex. få en stund ledigt på söndagen, och jag tror icke, ni i våra dagar kan framvisa många till det yttersta ansträngda tjenare. Menar ni, att den bild jag gifvit är oriktig eller enastående så, om ni icke ur egna barndoms eller ungdomsminnen igenkänner drag deraf, är det visst och sant att i tusen och åter tusen hem husmoderna kan vittna att min teckning är sann. — Väl vet jag, att flärd och ytlighet finnas, och finnas i riklig mängd, och frodas och omhuldas mångenstädes med stor kärlek, att mångt barns öga tidigt vänjes dervid, och att unga sinnen frostras till modets slafvar. Det brukas så, deri har ni rätt, det brukas så ofta, allt för ofta, men vi har icke rätt att kasta en dylik anklagelse mot alla svenska hem, mot hvarje maka och moder ja, icke ens mot flertalet. Ni började er uppsats med önskan att väcka eftertanke, der så behöfdes, det är en god sak, men det är illa att på den frågan: »Hvar håller den svenska kvinnan hus?» »hvad gör hon?» endast kunna gifva ett sådant som edert, om bristande kunskap vittnande svar.

The Truth.

Ett hjertligt tack till A—d för den sanna och tilltalande uppsatsen »Ett missförhållande!» Det nämnda kan icke ofta nog framhållas.

— l — n.

Till Iduns ärade läsarinna!

En ung matmor, som i sin uppväxt aldrig fått deltaga i några rengöringsgöromål inom hemmet (beroende derpå, att hon ej egt något föräldrahem), beder eder att godhetsfullt hjälpa henne till rätta med några råd. Innerligt tacksam för hvarje äfven det obetydligaste råd, skulle hon likväl först och främst önska en utförlig beskrifning öfver jernspisens skötsel samt bästa sättet att hålla fotogenkök och brännare på lampor rena. Vidare skulle hon skatta sig öfverlycklig, om ni ville lära henne att väl putsa silfver, bleck, koppar, messing etc.

Hon är öfvertygad om, att ni ej skall vägra att härigenom undanröjda en stöttesten i hennes äkten-skapliga lycka.

Ung fru.

Våra barn.*

Låt småbarn endast få begagna tunna hvita mössor och lägg bort äfven dessa, när barnet är några månader gammalt.

Lägg äfven bort lindorna vid denna ålder och använd i stället säkerhetsnålar (sådana finnas nu att få af utmärkt beskaffenhet) att fästa och ordna blöjor och mantlar med på bästa sätt. I användandet af säkerhetsnålar på småbarn kunna vi taga de praktiska engelsmännen till föredöme.

Låt barnet redan från början få små yllesoockor på sig. Varma fötter skola rädda det från mycket magondt.

Klipp håret på barnen, så snart det låter sig göra, dock ej närmare än en tum från hufvudet. Håret blir då tjockt och tät.

Tvätta det öfver hela kroppen hvarje morgon i kylslaget vatten, och låt det få bada ett par gånger i veckan i 30—36 graders bad.

Låt barnet, när det börjar gå, få skor, som äro gjorda efter foten, så att sulan är väl så bred som foten, när barnet stöder på den. Med ihärdighet brukar det lyckas förmå skomakarna att göra dylika skor, om det också icke gerna lyckas att öfvertyga dem, att den form Gud gifvit foten är bättre än deras fasoner. De första stegen blifva betydligt lättare i sådana skor, och barnet räddas från otaliga stötar och blånader.

De första små byxorna stickas mest praktiskt af groft bomullsgarn. De blifva då elastiska, krympa icke som sådana af ylle göra och äro mycket lätta att tvätta.

Emellil.

* Tillhör den samling husliga rön, som vid Iduns andra pristäffning blifvit tillerkänd andra prisel.

Klädedrägten.

Terpentin.* Om fars gamla rock skall borstas upp och man ej med borsten lyckas aflägsna alla fläckar, tar man vanligen sin tillflykt till benzol, åtminstone för att gnida bort sådana fläckar, som man misstänker vara förorsakade af något fett. Ett medel, som deremot ej torde vara känt af många husmödrar, är terpentin. Kragen och uppslagen äro ofta illa åtgångna af hals och hår, men kunna åtminstone för någon tid, betydligt upphjelpas, om man ett par gånger stryker öfver det skadade stället med en yllepapp, fuktad i terpentin. Lappen behöfver vanligen fuktas uppregade gånger. Äfven luggslitna ställen på ärmarna, utefter sömmarna på ryggen o. d. få ett förnyadt utseende, och färgen blir frisk af terpentin. Att rocken sedan gerna bör hänga ett par timmar, så att lukten hinner dunsta bort före begagnandet, säger sig sjelft. Äfven de svåraste oljefärgsfläckar försvinna för flitigt gnidande med terpentin. Fläckar efter sockerhaltiga ämnen, mjölk, punsch o. d., urtagas bäst med kokkett vatten, något som väl här knapt torde behöfva påpekas.

Emellil.

Sömmerskors drägt. I »Womans Journal» meddelar ett fruntimmer ur egen erfarenhet, att den trötthet, som kännes, när man länge sytt på symaskin, säkerligen till en stor del kommer af den vanliga kvinnodrägten. Jag för min del, skrifer hon, bär aldrig någon korsett och mina kläder äro så vida, att jag kan andas djupt utan svårighet. Jag begagnar inga underkjortlar, nedre delen af min kjol är fodrad, och när man dertill har vida, turkiska benkläder, behöfvas inga kjolar.

De olika beklädnadsstyckena bäras på sådant sätt, att vigten fördelas öfver hela kroppen. Till och med denna lätta drägt förorsakar emellertid trötthet i ryggen och benen, när jag syr länge på maskinen. Men om jag aflägger nedre delen och i stället för de vanliga stöfletterna tar på mig ett par lätta tofflor, kan jag arbeta mycket längre; den erfarenheten gör jag beständigt. Till kvinnor, som arbeta utanför hemmet, kan det ju ega sina svårigheter att företaga en sådan förändring i sin drägt, men det låter sig bekvämt göra, när man syr på maskin innanför egna fyra väggar, och jag råder en hvar att försöka det.

Bostaden.

Huru få ett hem att se trefligt?* Utom de vanliga vilkoren härför: renlighet, ordning, bekvämlighet m. fl. finnes en del andra, ej så ofta påaktade och hufvudsakligen dikterade af god smak. Placering af möblerna, deras utseende, färgernas harmonierande o. s. v. äro äfven saker, som ej få föraktas. Tag för regel att placera de största och mest gällande möblerna vid de största väggarna. Undvik att ställa soffor och byråar framför fönstren, undvik enformiga stolsrader. Fins mer än en plats för en möbel, så nöj er icke genast med den första — den är icke alltid den bästa — utan pröfva alla upptänkliga sätt och välj sedan. Ett rum kan ofta vinna ofantligt på en enda liten omflyttning.

Se till att möblerna hållas rena och blanka. Polityren bör emellanåt gnidas öfver med en mjuk lapp, doppad i olja eller i fotogen, som löser dam och smuts eller ock uti terpentin, som ger en ny glans åt polityren.

Vanligen har man »öfverdrag» på de stoppade möblerna, och härom är intet oudt att säga.

Det är emellertid en annan sak att anmärka emot öfverdragen. Hvarför i all världen skola de alltid vara randiga? Sätt då äfven upp randiga gardiner och lägg en randig duk på bordet, så att allt blir i stil. De smaklösa randiga öfverdragen skulle förtjena ett särskildt kapitel, ty de bli troligen icke lätta att utrota. Hvarför begagnar man icke lika gerna ett blomligt, rutigt eller prickigt mönster eller ett enfärgadt, ej allt för ljusstygt. De hvita öfverdragen med sin fläkt från likboden äro ej stort bättre än de randiga och dessutom opraktiska. I vårt kalla land behöfves mer än eljes lif och färg att värma sinnet med. Deraf äro äfven mattor på golven, om än af simplaste slag, kulörta gardiner och tafel på väggarna (ej en massa småporträtt i dussinramar) af god verkan i ett hem.

Emellil.

Bakning.

Mjuk pepparkaka, billig och god.* 2 ägg, en kaffekopp mjölk, 1 dito socker, 5 dito mjöl, 1 dito sirap och samma mått smör eller något mindre, samt två teskedar stötta nejlikor och ½ tesked peppar. Sirapen får koka upp, och smöret lägges uti att smälta. ½ tesked soda eller ock 1 dryg tesked jästpulver blandas torrt i mjölet. Allt röres väl samman, hvarvid dock är att minnas, att mjölet klimpar sig, om smeten är varm. Gräddas i väl smord form och tar i medelmåttigt varm ugn omkring ½ timma. Kakan skäres sedan i skifvor efter behag och serveras till kaffe eller te eller ännu bättre till mjölk.

Emellil.

Köket.

Förvaring af krusbär.* Det vanliga sättet att förvara omogna krusbär i vatten på buteljer lemnar åtskilligt öfrigt att önska. Bären brukas blifva hårda och få en elak smak. För att undvika dessa olägenheter böra de renasade bären neddoppas i kokande vatten några ögonblick, så att de hinna förändra färg (från grönt till grågul), derefter hastigt upptagas och utbredas på dubbelvikt linne för att torka och svalna. Plockas sedan på torra, rena buteljer, hvilka korkas och hartsas, utan att något vått hållts öfver bären. Dessa gifva sedan en verkligt god kräm och är mycket lättkokta.

Emellil.

Smultronkräm.* Mogna skogssmultron doppas ned i kokande vatten några ögonblick, få sedan afrinna, pressas genom härsikt och hopröras derefter väl med 3/4 skålpund strösocker till hvarje skålpund af bären. Förvaras på hartsade buteljer eller små, väl slutna burkar. Dylig kräm har det företrädet framför syltade bär, att smak och arom äro de samma som på friska bär. Användes med vispad gräddde såsom efterrätt. Duger äfven till fyllnad i bakelser eller ock att garnera med.

Emellil.

Tvätten.

Småbarnsvätt.* I hem, der småbarn finnas och tvätt icke kan anordnas dagligen för den lilles besvärliga lappar och blöjor, rekommenderas såsom särdeles praktiskt att anskaffa en tom såp-fjerding helst efter »Olin-såpa». Dyliga säljas vanligen i kryddbodarna för 30 à 40 öre, och bör man söka få en, som nyligen blifvit tömd, så att den ej nunnit gistna. Häri läggs de vederbörigen sköljda lapparna, och så mycket vatten slås dit, att det nätt och jämt står öfver dem. Man är dem då qvitt och har dem dessutom till hälften rena, när de skola tvättas. Nästa gång ökar man vattenmängden för att draga musten af ett nytt stycke af den såpdränkta fjerdingens sidor.

Emellil.

Handarbeten.

Börs af makramé.* Härtill fordras grofva stålperlor, dock ej af allra gröfsta sort, samt grått segelgarn, ej gröfre än att perlorna kunna trädas på. Man knyter ihop en segelgarnsända, så att den bildar en ring, spänner denna med nålar på en klumpdyna och knyter fast kring denna ring 18 eller 20 par väl alnslånga segelgarnsändar. De knyts på midten af sig själva, två och två på en gång, så att från hvarje knut komma ut utgå 4 halfalnsånga ändar. Två af dessa (de mellersta) hållas nu sträckta med tänderna eller viras kring klädningsknappen, medan man med de båda andra bildar omkring de sträckta ändarna 5 vanliga makraméknutar, iakttagande att samma ända ständigt lägges öfver och den andra ständigt under de sträckta trådarna. På detta sätt bildar man lika många små stolpar som det fins par af ändar, d. v. s. 18 eller 20, beroende på, huru vid man vill göra börsen. I nästa hvarf träder man tre stålperlor på hvar och en af de ändar man nyss knutit med, och så blir det deras tur att sitta sträckta, under det att man knyter 5 slag kring dem ofvanför perlorna med de ändar, som i första hvarfvet varit sträckta. Detta upprepas omkring 15 gånger, eller tills börsen blifvit lagom lång (omkring 3 tum), med ständigt iakttagande af att perlorna trädas på de ändar, man senast knutit med, och just dessa skola vara de sträckta, medan man knyter med dem, som i föregående hvarf varit

överksamma. Sedan hopsyrs man den i ring knutna segelgarnsändan, så att den bildar en rak botten på börsen, vid hvilken ett stålgarntyrt fästes, under det att vid motsatta ändan ett stål-lås knytes fast. Detta är ett både starkt och vackert arbete.

Emellil.

Toaletten.

Härmedel.* Det vanliga bruket af fett eller oljor till håret för att få detta mjukt och smidigt torde kunna ersättas genom att dels dagligen (helst ett par gånger) grundligt kamma öfver hufvudbotten med en temligen fin kam samt dels att ett par gånger i veckan hålla vanligt bränvin på hufvudet. Detta torkar mycket fort, men man bör dock helst göra det på qvällen för spritlukens skull. Bränvinet renar hufvudbotten från mjäll, hindrar håret att falla af samt ökar hårväxten och är således att föredraga framför de flottiga »smörjorna», som dertill ej hafva ofvannämnda goda egenskaper.

Emellil.

Ett godt och bepröfvadt medel till hårets och hufvudets skötsel utgöres af 1 del glycerin, 2 delar sprit och 4 delar vatten, som blandas omsorgsfullt. Detta ingnides eller inbortas väl till hårfästet. Håret bör torka innan det fåtas!

—a—n.

Fönsterträdgården.

Blommande syrener midt i vintern.* Afskär en kraftig gren, omkring ett par alnar lång, af en syrenbuske och ställ den i ett ämbar eller annat högt kärl, rymmande omkring 3 kannor. Fyll detta med kallt vatten eller snö; afhåll hvarje dag åtminstone den ena kannan och ersätt denna med snö eller isklumpar. Laga för öfrigt att grenen står så mycket som möjligt i solen och äfven eljes står väl varmt, och resultatet skall ej låta vänta på sig.

Emellil.

Tjenarne.*

»Gör en tjenare bara rätt, men aldrig godt» hör man husmödrar ofta säga, och verkligen ser det ut, som det icke vore rätt att göra dem något godt, ty följden bli vanligen allt annat än goda. Men låt oss då åtminstone göra dem rätt, — häri återstår dock mycket ännu; — kanske bli de sedan mogna att äfven mottaga något godt. Försök ständigt att tänka dig in i deras ställning och sök, så vidt det är möjligt, att räkna ifrån alla de goda förutsättningar, du har fler än din tjenare, och du skall i de allra flesta fall komma till den förödmjukande slutsatsen, att alla de bittra förebråelser och det skarpa klander, tjenaren får uppbara, med fullt fog skulle riktas mot dig själf, om ni bytte roller. Om blott detta ständigt stode klart för dig, skulle du troligen döma mildare. Gör tjenaren sin sak illa, och man vill rätta honom, torde det enklaste sättet vara att själf göra om det och göra det bra, det är en tillrättvisning, som verkar säkrare än förebråelser och banner. Men härtill fordras att kunna göra sin sak bra, och önskligt vore, att tjenarne i det fallet kunde se upp till sina matmödrar i st. f., som nu ofta är vanligt, ockra på deras okunnighet i allt, hvad som förekommer inom hus och hem.

En sak, som äfven säkert skulle hafva goda följder, vore att emellanåt gifva dem något att läsa, något som verkligen fängslade deras tankar och förströdde dem. Det skulle möjligen komma att gifva dem några andra intressen, än det enda de vanligen eljes hafva, nämligen kläderna. Toaletten tycks intaga ett mycket för stort rum hos de flesta tjenare; också brukar mest hela deras lön gå åt till den samma. För att om möjligt minska deras omkostnader här vid lag och äfven af andra skäl, vore önskligt att tjenaren för egen

räkning utom söndagen äfven finge använda mellanstunderna på en af hvardagarna, t. ex. torsdagen för att laga sina kläder o. d., som ju eljes måste ske om nätterna och därför äfven ofta ej blir af.

Emellil.

Helsovård.

Verksamt medel mot magsyra. 6 lod kinarot, 6 lod dulcamar, 4 lod Card. benedict, 3 lod pommeransskal slås i 2 kannor vatten och ställes att draga i 12 timmar, hvarefter det kokas, tills endast 1 kanna återstår. Ett dricksglas här af tages hvarje morgon på fastande mage och fortsättes härmed till magsyran försvunnit, likväl med 8 à 14 dagars uppehåll mellan hvarje sats. Ingen diet, endast kaffe undvikes.

Mot ömkyla. Under sträng vinter händer ju lätt, att någon lem eller del af ansigtet blir förfruset; godt kan då vara att en skifva fläsk (helst färskt, men ursaltadt kan äfven duga) hvar med det kylda stället betäckes, borttager alla menliga följder deraf, om fläsket får ligga länge nog, t. o. m. utbytas flere gånger. Hjelper äfven mot gammal mångårig kyla.

Medel mot bröstvärk. En kopp honung kokas upp och vaxet, som uppflyter vid kokningen, afskummas väl. Ej fullt så mycket ättika som honung hålles deruti. Ättikan och honungen uppkokas tillsammans, hålles upp att svalna och derefter på en flaska. Man tager en tesked deraf litet emellan. Mycket verksam, ty upphostning inställer sig snart.

Mimmi.

Läkareråd.

Fanny L. L. L. Tvätta armbålorna morgon och qväll med en lösning af 1 del *tanuin* i 200 delar *utspädd sprit* och pudra derefter rikligt med ett puder af: 3 delar *sabicylsyra*, 10 delar *stärkelse* och 87 delar *talk*. Kan behandlingen ske äfven någon gång under dagens lopp, så är det så mycket bättre.

Mor i landsorten. Spruta örat försiktigt och med sprutspetsen riktad mot ena väggen på sätt, som tillräds fru Hulda i n:r 11. En spruta för hvarje gång är i detta fall nog.

S. M.-r. Vi kunna ej gifva er annat råd än att snarast möjligt låta läkare, helst specialist, undersöka gossens öron. Har han förut haft messling eller skarlakansfeber, så bör ni ej dröja länge dermed.

A. v. K. Det enda, ni kan göra, är att följa de råd, som gifvits N. v. B. i n:r 14.

En ung fru. Vi kunna ty värr ej säga er något botemedel för dessa fläckar. Om bleksoten har någon andel i deras uppkomst, våga vi ej afgöra. Är er mage och afföring i god ordning?

Ilre. Se svar till Barnslig toka i n:r 2!

Fru Viola frågar — liksom andra förut — hur hon skall slippa *kolik* och *väderspänning*. På en så enkel fråga ges det ej ett lika enkelt svar, ty orsakerna till dessa gasbildningar kunna vara flerehanda, och det fordras därför särskild undersökning för hvarje fall. Merendels är sträng diet med undvikande af gasbildande ämnen såsom arter, kål, etc. hufvudsaken.

Prenumerant P. Ni har sannolikt s. k. vinsten på edra tänder, och derpå beror lossnandet. Låt tandläkare sköta dem — någon tanduttagning kommer nog ej i fråga.

Runa. 1) Se svar till Vend i n:r 10! 2) Se svar till Chandernagor 2) i n:r 14!

Pyrola. Detta obehag minskas sannolikt när den andra åkomman förbättras. Lindring torde ni få genom att taga in af följande pulver: 5 centigram *campher* och 50 centigram bromkalium (med litet socker) — ett pulver hvar annan timme de dagar, som dessa obehag inställa sig.

H. 73 år. Helt säkert är tre timmars daglig gymnastik för mycket vid denna ålder. Minska åtminstone med en timme och tag i stället litet motion ute midt på dagen. De nattliga besvären hjälpas nog ej så lätt. Vore ej skäl att till sommaren tänka på behandling vid lämplig badort?

C. v. R.-h.-n. Pensla fläckarne en gång dagligen med *jodtinktur* under åtta dagar och längre, om ni ej märker några olägenheter deraf. Låt derefter den bildade hinnan afstötas, och upprepa, om så behöfs, penslingarna efter några dagar.

17 år. Se svar till C. v. R.—h—n här ofvan!

Asta. Så vidt vi af ert bref kunna bedöma saken, äro dessa fläckar oskadliga och — obotliga.

L—a L. Edra tänder måste fortast möjligt plomberas; på annat sätt blir ni ej qvitt edra lidanden.

Gerda. Ni skall hvarje qväll grundligt gnida in edra händer med *skivradt benzoeister* samt derefter pådraga ett par mjuka handskar, som få sitta på öfver natten. Begagna vidare aldrig okokt vatten till tvättning och tvätta ej händerna allt för ofta. Gnid äfven någon gång om dagarna in det nämnda fetet.

Lante Grå. 1) Försök den behandling, som tillräds Lisa 21 år i n:r 7! 2) Se svar till Vend i n:r 10!

Karolus. Så vida inga operativa åtgärder behöfvats, så är det viktigaste, att ni genom diet och lämpliga medel skaffar er daglig, lös afföring. Den värk, som enligt er åsigt beror på hämorroiderna, torde ha en annan orsak. Vänd er därför ännu en gång till den förut rådfrågade läkaren.

Nora. 1). Nej. 2). Är ert hjerta undersökt af läkare? Låt eljes göra detta! Att afgöra, hvar på er »kramp» beror, då knappast någon annan upplysning finnes, än att ni tror, att ni har bleksot, är oss helt enkelt omöjligt.

D.r—d.

Frågor.

Nr 12. En ung flicka från landet frågar, om någon snäll husmoder ville upplysa henne om, huru vida icke kött- och fläsklake på något sätt kunna tillgodogöras. I vårt hem brukar man alltid slå bort dem, men det tycker jag ej om, ty utan tvifvel innehåller sådan lake mycket kraftiga beståndsdelar.

Nr 13. Anhålls att i tidningen Idun få upplysning af någon erfaren husmoder om rätta sättet att inlägga kräfkött, så att det blir mörkt och vackert och närmast liknande färskt.

Stina.

Svar.

Frågorna 7 o. 11. Man uppritar mönstret på vanligt postpapper och sticker med en grof synål tätt med håll i linerna. Sedan lägger man mönstret på tyget eller fäster det med knappnålar, om det är stort, håller talk öfver och gnider med en bomullsudd väl öfver alla hålen, men utan att rubba papperet. Mönstret tages sedan mycket varsamt af. Skulle det misslyckas, är det lätt borsta af talken och göra om det. Så riffer man vanligt, hvit vattenfärg i litet vatten och blandar det med pulveriseradt gummi arabicum, så att det blir som en smet. Med en spetsig pensel målar man med denna blandning på tyget i talkränderna, men fint, ty eljes blifva ränderna synliga, då arbetet är färdigt. Målningen blir ej synlig, förr än den torkat.

A. Ö.

Frågan nr 8. Sammanhåll hönans näbb och bränn spetsen med ett varmt jern, så att den blir trubbig!

Paster.

Frågan nr 10. Man kan förekomma fotogenens utdunstning genom oljehuset i en lampa på det sätt, att sedan vecken blifvit väl afskrapad från skare och jemstruken samt själfva cylindern, i hvilken vecken går, aftorkats, man nedskruvar vecken under cylinderns öfversta kant, så att den ej är synlig. På detta sätt kan en lampa stå örand en hel dag, utan att man förmärker någon oljeutdunstning.

Z. P.

Innehållsförteckning:

Europeiska furstinnor. Efter främmande källor tecknade af *Malthilda Langlet*. — Tränga skodon. Af *Dolly Room*. — Befordrad. Skiss af *Emi*. Vid Iduns andra pristäffing belönad med *hedersamt omnämnande*. — Till damerna. Poem af *F. M. C.* — Teater och musik: En afton å Nya teatern under E. von der Ostens gästspel. Af *G.* — Upprop till förmon för de genom öfversvämmingarna i Norra Tyskland nödlidande. — En lifsuppgift. Berättelse af *Ernst Lundquist* (forts.). — Från Iduns läsekrets.

En samling husliga rön af *Emellil*, vid Iduns andra pristäffing belönad med *andra priset*: Våra barn. Klädedrägten. Bostaden. Bakning. Köket. Tvätten. Handarbeten. Toaletten. Fönsterträdgården. Tjenarne. — Helsovård. — Läkareråd af *D.r—d.* — Frågor. — Svar.

Annonsor.

Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 11 stafvelser). Ingen annons införes under 1 kr.

LEDIGA PLATSER.

Lärlarinna.

En medelålders lärarinna med vana vid undervisning i religion, svenska språket och musik sökes, för att under sommaren, på landet i närheten af Venersborg, undervisa 6 barn från 7 till 16 års ålder i förutnämnda ämnen. Närmare meddelar postmästaren Thure Wikander i Mariefred. (G. 14398 x 2)

[251]

* Tillhör den samling husliga rön, som vid Iduns andra pristäffing blifvit tillerkänd *andra priset*. *Red.*

LEVERIN & C:o

61 Drottninggatan 61

3 tr. upp

få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

FOTOGRAFI-ATELIER

All slags
Fotografering
utföres omsorgsfullt
enligt nutidens fordringar.
Med största högakting

LEVERIN & C:o

PLATSSÖKANDE.

En ung flicka.

som med högsta betyg genomgått folkskoleläraresseseminarium och tre år tjänstgjort i en privatskola, önskar till hösten plats i elementar- eller annan flickskola. Hufvudämnen: sv. språket, hist., geogr., tyska och eng. Den sökande, som äfven undervisar i musik och sång, önskar i brist på dylik plats anställning i familj. Svar till »Elly» torde snarast möjligt insändas till Iduns redaktion. [213]

Plats öfver sommaren på landet att undervisa mindre barn och gå frun till handa i hushållet önskas af ett omkring 30-årigt fruntimmer med goda rekommendationer. Prentionerna små. Mest räknas på godt bemötande. Svar till »M. B.» torde lemnas till Iduns Red., Stockholm. [262]

En ung, anspråksl. flicka önskar pl. att gå frun t. handa. På lön fästes ej afs., endast på ett vänl. o. godt bemötande. Svar till »B. R.», poste rest., Sundsvall. [253]

Sång- och musiklektioner, elev af Kongl. musikonservatoriet och dir. I. Dannström, söker anställning öfver sommaren för meddelande af undervisning i sång och pianospel åt mer eller mindre försigkomna elever. Referens: dir. I. Dannström. Svar märkt »Sång» torde inlemnas å Allm. Tidningsk., Gust. Ad. torg. [258]

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius.

Hud- och magsjukdomar.

Smålandsgatan 18.

Kl. 10—11 och 2—3. [240]

Doktor C. D. JOSEPHSON,

Hötorget 11, 1 tr.

9—10 och 2—3. Allm. tel. 6910.

Fruntimmerssjukdomar, Förlösningar. [207]

Dansinstitutet

34 Kungsgatan 34 (Lundbergiska palat-et)

Den 10 ds börjar en godtköps-danskurs för så väl barn som äldre personer. Afdeln. f. barn på särsk. tider. Undervisningen omfattar vals, polkett, fran-äs, lancier. Afgift f. barn under 14 år 5 kr., äldre 7 kr., fördelad i 2 inbetalningar. Eleverna beredes tillfälle att mot resterande helkursavgift i sept.-kursen fortsätta, då fulla antalet eller 11 st. societetsdanser inöfvas. An-teckning af elever mottages t. o. m. d. 15. Fru Augusta Lindell. G. E. Lindell. [263]

Inackordering på landet kan erhållas i en familj i Vestergötland för en ung flicka att lära sig hushållet m. m. Närmare gen. brevexling med »H.», Moholm. [256]

Ombärlig möbel

i hvarje hushåll är

Hjalmar Petersson & K:nis

Nya Fällstol,

som äfven kan begagnas såsom *Fåtölj*, *Chäslong* och *Säng*. Stolen, som är stämplad med vår firma, erbålles — gul eller brun — genom de flesta bokhandlare eller *fraktfritt* mot 10 kronors jernväg-efterkräf från Hjalmar Petersson & K:nis Bokhandel, Karlstad. [257]

Engelska Magasinet

38 Regeringsgatan 38, 1 tr. upp.

Tricotvaror af bästa kvalitet, Serger, Velveteen, Flaneller, Barnskor, Vårhattar för babies, Bärkappor. Utmärkta Téter m. m. [252]

Dragning detta år!

Lotter

till

Nordiska Museets

nya

Konstlotteri

säljas i museets särskilda afdelningar, äfvensom i boklädor, i många cigarr-butiker så väl i Stockholm som i lands-orten, samt genom enskilda ombud i många delar af landet.

Priset å hvarje lott är

1 krona.

Beställningar från landsorten, *hvilka böra åtföljas af postporto och rekommendationsavgift*, ställas till Nordiska Museets expedition, nr 79 Drottning-gatan.

Vid kontant köp af minst 50 lotter lemnas 15 proc. rabatt.

Pålitliga återförsäljare antagas.

Förteckning öfver vinsterna i lotteriet utkommer i juni månad.

Dragningslista kan efter dragningen erhållas mot insändande af 10 öre. [260]

Bernadotte.

Ett finare fotografi af prinsen och prinsessan Bernadotte till det billiga priset 50 öre franco; en ny grupp af hela konungafamiljen till lika pris, hos Fru Anna Swensson: Engelholm. Frimärken mottagas. [245]

Tvätt-Inrättningen

55 Nybrogatan. *Billiga priser.* Nybrogatan 55.
Obs.! Tvätt utföres äfven af härvarande ordentliga tvätterkor, hemtas och hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 43 90 eller pr post.

Regenerateurn, Lundbergs riksbekanta Hårmedel,

för den finare damtoaletten, flottar ej! klibbar ej! skyddar mot mjäll och håre's affällande, finnes i Stockholm uti Fanny Gelins renommerade Parfym-butik, Malmstorgsgatan 5, vis å vis hotell Kung Karl, i Göteborg hos Fru Olivia Pihlström, Haglunds Hotell, i Malmö hos Herr Wöhlecke samt i öfriga Sveriges städer hos Bok- och Pappershandlare. [166] (G. 12006 × 6)

Landsortsboar.

Undertecknad åtager sig uträttandet af hvarjehanda uppdrag, såsom uppköp af matvaror och allt som hörer till fruntimmers- och barntoaletten, tapis-seriarbeten m. m. Profver å tyger anskaffas. Förfärdigandet af klädningar ombesörjes. Samvetsgrant bemötande. Val af goda varor. Der så önskas, sändas varorna mot postförskott eller efterkräf. Provision 3 %, dock intet uppdrag under 50 öre. Postadress: Engelbrekts-gatan 31 A. Telegramadress: Ströms, Stockholm. Maria Ström, född Klockhoff. [261]

Å rikets alla postanstalter kan prenumereras å

Köpings-Posten,

hvilken utgifves 2:ne gånger i veckan i stort format och kostar:

för 1 år 4,00 kr. för 1/4 år 1,75 kr.
» 3/4 » 3,25 » » 1 månad 0,60 kr.
» 1/2 » 2,50 » jemte postarvode.

Köpings-Posten, som redigeras i tull-vänlig fosterlän'sk anda af Reinhold Ericson (sign. Reinhold Winter), innehåller, bland annat, en rikhaltig notis-afdelning, artiklar och uttalanden i dagens frågor, reseskildringar från Vest-manland, Sveriges öfriga delar och ut-landet, noveller och skisser, hufvud-stadsbref m. m.

Köpings-Posten är ett mycket lämpligt annonsorgan för hrr affärsmän, som önska att med sina meddelanden träffa den mest köpstarka delen af en orts befolkning. Tidningen har nämligen sin hufvudsakligaste spridning bland den burga delen af befolkningen i staden och omkringliggande ort.

Köpings-Postens annonspris är sär-deles billigt: *endast 8 öre* pr rad före och *6 öre* pr rad efter textafdelningen för annonser, som direkt insändas till expeditionen. Bytesannonser kosta resp. 10 å 8 öre. I Stockholm mottagas annonser af S. Gumælii annonsbyrå.

Köping i mars 1888.

[259] Redaktionen.

Nya böcker

på Fr. Skoglund's förlag:

Tidsströmningar, be-lysta från hemmets härd, af *Mathilda Langlet*. Pris: 2: 50.

»Det är en *sann och sund åskådning* här bjudes af en rätt upplyst, tänkande, till hjertat bildad kvinna, som verkligen vet hvad lifvet innebär.» *Smål.-P.*

»Vi hembära *Math. Langlet vår uppriktiga, ja, vår vördnadsfulla tacksägelse för hennes bok.*»

C. D. W. i Posttidningen.

Vi och Våra Söner.

Några ord om uppfostrans betydelse, af *Mathilda Langlet*. Pris: 2: 50.

»Sedan Spencers bok om uppfostran öfverflyttades till vårt språk, har *icke i svenska bokhandeln på detta område utkommit något arbete, som innehåller så förträffliga saker som det föreliggande.*» [227]

Svensk Lärartidning.

Endast 25 öre

för häfte om 48 sidor kostar

Debet och Kredit

af *Gustav Freytag*.

Sista häftena lemnas gratis.

Bokförlagsbyrå. [167]

VEEN'S

Begär alltid

rensaka Cacao

Utsökt kvalitet — Billigt pris.

1/2 kilo 2:75, 1/4 kilo 1:50, 1/8 kilo 80 öre.

General-Agent för Sverige:

S. J. NORMAN, Stockholm.

[142] (G. 11476 × 13)

Skrif till

K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin

7 Storkyrkobrinken Stockholm Storkyrkobrinken 7
och begär profver och prisuppgifter

å Hvita väfnader till underkläder, Spetsar,
Broderier, Duktyger, Handduksväfnader,
Lakanväfnader och Sängkläder.

[22]

Obs. i Profver sändas på begäran

Möbelftyger. Bostrom & Bostrom

Matör, m. m. Obs. i Billigaste priser